

OBSAH

1	ZÁKLADY ROZPOČETNICTVÍ A KALKULACE	11
1.1	Rozpočetnictví	12
1.1.1	Účel a metody rozpočetnictví	12
1.1.2	Podklady pro sestavování rozpočtů	14
1.1.3	Rozpočty střediskových nákladů a střediskových výnosů hospodářských středisek	14
1.1.4	Rozpočetní písemnosti	18
1.2	Kalkulace	18
1.2.1	Pojem a druhy kalkulace	18
1.2.2	Členění nákladů v kalkulaci	19
1.2.3	Náklady nezahrnované do kalkulace vlastních nákladů	20
1.2.4	Kalkulační vzorce	20
1.2.5	Metody stanovení (zjištění) vlastních nákladů na kalkulační jednici	23
1.2.6	Kalkulační písemnosti	26
1.2.7	Předběžné kalkulace a vnitropodnikové ceny	26
1.3	Vzájemné vztahy předběžné kalkulace, rozpočtů hospodářských středisek a evidence nákladů	27
2	INFORMACE O ZÁSOBÁCH MATERIÁLU A DROBNÝCH A KRÁTKODOBÝCH PŘEDMĚTŮ A ZBOŽÍ	29
2.1	Oceňování materiálu	29
2.2	Organizace evidence materiálu	31
2.3	Účtování o materiálových zásobách	34
2.3.1	Účtování o nákupu materiálových zásob	34
2.3.2	Nevyfakturovaný příjem materiálu	34
2.3.3	Ostatní účetní případy spojené s pořízením materiálu	35
2.3.4	Spotřeba materiálu	36
2.3.5	Manka a přebytky materiálu	37
2.4	Evidence předmětů postupné spotřeby	38
2.4.1	Drobné a krátkodobé předměty v používání	39
2.4.2	Ostatní předměty postupné spotřeby	40
2.4.3	Analytická a operativní evidence předmětů postupné spotřeby v používání	41

2.5	Evidence zboží	41
2.5.1	Zboží a jeho oceňování	41
2.5.2	Nákup a skladování zboží	43
2.5.3	Prodej zboží	44
2.5.4	Manka a přebytky zboží	46
2.6	Materiálové náklady v rozpočtech a kalkulacích	47
2.7	Statistika zásob materiálu a jeho spotřeby	48
2.7.1	Stav a pohyb zásob materiálu	48
2.7.2	Spotřeba surovin a materiálu	50
2.8	Využití výpočetní techniky v evidenci materiálu	52
3	INFORMACE O ZÁKLADNÍCH PROSTŘEDCÍCH A JEJICH REPRODUKCI	55
3.1	Členění a oceňování základních prostředků	55
3.2	Evidence základních prostředků	56
3.2.1	Syntetická evidence základních prostředků	56
3.2.2	Operativní a analytická evidence základních prostředků	57
3.3	Opatření a vyřazení základních prostředků	60
3.3.1	Odpisové normy a výpočet odpisů	60
3.3.2	Rozdělení odpisů	62
3.3.3	Vyřazení základních prostředků	63
3.3.4	Likvidace základních prostředků	63
3.3.5	Prodej základních prostředků	65
3.3.6	Bezplatný převod základních prostředků	65
3.4	Investice	66
3.4.1	Zdroje financování investic	66
3.4.2	Investice pořízené z vlastních zdrojů podniku	66
3.4.3	Investice pořízené z úvěru	68
3.5	Odpisy základních prostředků v rozpočtech a kalkulacích	69
3.6	Organizace evidence základních prostředků a investic	70
3.7	Statistika základních prostředků	70
3.7.1	Objem a struktura základních prostředků	71
3.7.2	Využití základních prostředků	71
3.7.3	Vybavení práce základními prostředky	72
3.8	Využití výpočetní techniky v evidenci základních prostředků	73
4	INFORMACE O PRÁCI A MZDÁCH	76
4.1	Organizace evidence práce a mezd	76
4.1.1	Jednotná údajová základna v oblasti práce a mezd	76

4.1.2	Prvotní záznamy o práci a mzdách	77
4.1.2.1	Evidence docházky	77
4.1.2.2	Prvotní mzdové doklady a mzdové výpočty	77
4.1.2.3	Zúčtování hrubých mezd	79
4.1.3	Organizace evidence práce a mezd	82
4.2	Účtování mezd a dávek nemocenského pojištění	83
4.2.1	Mzdové a ostatní osobní náklady	83
4.2.2	Podíly na hospodářském výsledku	84
4.2.3	Příspěvek na sociální zabezpečení	84
4.2.4	Dávky nemocenského pojištění	85
4.3	Mzdové náklady v rozpočtech a kalkulacích	86
4.4	Statistika práce a mezd	87
4.4.1	Statistika pracovníků	87
4.4.2	Statistika pracovní doby	89
4.4.3	Statistika mezd	90
4.5	Využití výpočetní techniky v evidenci práce a mezd	91
5	INFORMACE O NÁKLADECH NA PODNIKOVÉ ČINNOSTI A JEJICH VÝKONECH	93
5.1	Klasifikace nákladů	93
5.2	Účtování nákladů podle druhů	95
5.2.1	Členění nákladů podle druhů	95
5.2.2	Hlavní zásady účtování prvotních nákladů podle druhů	97
5.2.3	Analytická evidence účtů nákladových druhů	99
5.3	Časové rozlišování nákladů	99
5.3.1	Způsoby časového rozlišování nákladů	99
5.3.2	Náklady příštích období	100
5.3.3	Výdaje příštích období	101
5.4	Účtování nákladů podle odvětvových činností a výkonů těchto činností	102
5.4.1	Členění nákladů na činnosti a obsah účtové třídy 4 — Střediskové náklady podle činností a ostatní náklady	103
5.4.2	Výkony odvětvových činností a jejich oceňování a obsah účtové třídy 5 — Střediskové výnosy podle činností	104
5.4.3	Účtování nákladů podle činností a výkonů činností	105
5.4.4	Základní způsob evidence nákladů na hlavní výrobní činnosti a výkonů těchto činností	105
5.4.4.1	Varianta A základního způsobu evidence nákladů na výrobní činnosti	105
5.4.4.2	Zjištění částky provedených výkonů výrobních činností	109
5.4.4.3	Účtování společných nákladů správních činností	112
5.4.4.4	Vnitropodnikové (provozní) výsledky hospodaření odvětvových činností	113
5.4.4.5	Varianta B základního způsobu evidence nákladů na výrobní činnosti	114
5.4.5	Upravený způsob evidence nákladů	116

5.4.6	Doklady o nákladech na činnosti a jejich výkonech	118
5.4.7	Evidence výrobků	119
5.5	Evidence hospodářských středisek	121
5.5.1	Organizace a druhy hospodářských středisek	122
5.5.2	Účtování hospodářských středisek	122
5.5.2.1	Ručně vedené účetnictví hospodářských středisek	123
5.5.2.2	Automatizované zpracování účetnictví hospodářských středisek	127
5.5.3	Kontrola plnění rozpočtů hospodářských středisek	128
5.6	Výsledná kalkulace	129
5.6.1	Sestavení výsledné kalkulace ve variantě A základního způsobu evidence nákladů	129
5.6.2	Sestavení výsledné kalkulace ve variantě B základního způsobu evidence nákladů	132
5.7	Statistika objemu produkce, vlastních nákladů a produktivity práce	132
5.7.1	Objem průmyslové produkce	132
5.7.2	Vlastní náklady	135
5.7.3	Statistika produktivity práce	136
5.8	Využití výpočetní techniky v evidenci nákladů	137
6	INFORMACE O REALIZACI PODNIKOVÝCH VÝKONŮ A O NÁKLADECH SPOJENÝCH S REALIZACÍ	139
6.1	Organizace evidence odbytových činností	139
6.1.1	Členění výnosů z realizace výkonů	139
6.1.2	Prvotní záznamy v realizaci podnikových výkonů	141
6.2	Účtování realizace podnikových výkonů	141
6.2.1	Realizace výkonů výrobních a nevýrobních činností	142
6.2.2	Položky upravující výnosy podniku	143
6.2.3	Předání výkonů výrobních činností	143
6.2.3.1	Dodávky průmyslových výkonů pro neprůmyslová hospodářství	144
6.2.4	Hospodářský výsledek z realizace a předání	145
6.3	Časové rozlišení výnosů	145
6.4	Kalkulace prodejní ceny a rozpočty odbytu	147
6.4.1	Kalkulace prodejní ceny	147
6.4.2	Rozpočty odbytu	149
6.5	Statistika odbytu	150
6.6	Využití výpočetní techniky v evidenci realizace a nákladů spojených s realizací	151

7	INFORMACE O NÁKLADECH A VÝNOSECH NEZAHRAVANÝCH DO PODNIKOVÝCH ČINNOSTÍ	153
7.1	Náklady nezahrnované do nákladů jednotlivých činností podniku	153
7.2	Výnosy nezahrnované do hospodářského výsledku jednotlivých činností podniku	154
7.3	Neprovozní výsledek hospodaření podniku	156
8	INFORMACE O HOSPODÁŘSKÉM VÝSLEDKU A O JEHO ROZDĚLENÍ	157
8.1	Zjištění hospodářského výsledku	157
8.1.1	Význam hospodářského výsledku	157
8.1.2	Struktura hospodářského výsledku	157
8.1.3	Zjištění hospodářského výsledku	158
8.1.4	Dotace k hospodářskému výsledku	160
8.2	Použití hospodářského výsledku	161
8.2.1	Odvody z hospodářského výsledku	162
8.2.2	Příděly z hospodářského výsledku podnikovým fondům	163
8.2.3	Ostatní použití hospodářského výsledku	164
8.3	Zúčtování hospodářského výsledku při roční uzávěrce	164
8.4	Podnikové fondy	166
8.4.1	Účel a druhy podnikových fondů	166
8.4.2	Fondy základních prostředků a jejich reprodukce	167
8.4.3	Financování provozní činnosti podniku	167
8.4.4	Tvorba a použití ostatních podnikových fondů	168
8.4.5	Fond kulturních a sociálních potřeb	169
8.5	Finanční ukazatele a jejich statistika	170
9	ÚČETNÍ A STATISTICKÉ VÝKAZY	174
9.1	Účetní výkazy	174
9.1.1	Běžné účetní výkazy	175
9.1.2	Měsíční výkaz o výsledku hospodaření (Výsledovka Úč 1A-12)	175
9.1.2.1	Výsledovka — tvorba hospodářského výsledku	175
9.1.2.2	Hospodářský výsledek, jeho doplnění a rozdělení	177
9.1.3	Rozvaha hospodářských organizací (Rozvaha Úč 2A-02)	177
9.1.4	Roční účetní výkazy	179
9.2	Statistické výkazy	179
10	ZÁVĚREČNÝ SOUVISLÝ PŘÍKLAD	181
10.1	Organizace podniku a jeho výrobní program	181
10.2	Vybrané údaje z podnikového plánu	183

10.3	Metodika kalkulace, rozpočetnictví a účetnictví	183
10.4	Podnikové číselníky	188
10.5	Skutečný objem výroby a realizace, skutečné počty pracovníků	190
10.6	Technika účetnictví	191
10.6.1	Automatizovaný subsystém účetnictví UCT	191
10.6.2	Číselníky dokladů	193
10.6.3	Tvorba a údržba souborů subsystému účetnictví UCT	194
10.7	Účetní případy měsíce března 198.	196
10.7.1	Přijaté (dodavatelské) faktury	196
10.7.2	Vydané (odběratelské) faktury	201
10.7.3	Příjemky materiálu	205
10.7.4	Výdejky materiálu	207
10.7.5	Pokladní doklady	208
10.7.6	Bankovní doklady	211
10.7.7	Ostatní účetní případy	212

ÚČTOVÝ ROZVRH N. P. JITONA SOBĚSLAV 230

SEZNAM PŘÍLOH

Zápis o vyřazení předmětů postupné spotřeby v používání

Zápis o vyřazení základního prostředku

Osobní karta

Evidence docházky

Faktura